

Gender ve výuce zemědělských a potravinářských systémů

Datum

Jméno a e-mailová adresa

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Slovníček

Vyváženost pohlaví: V rámci skupiny, organizace nebo týmu je spravedlivé zastoupení dle genderové identity, často s cílem podpořit různé perspektivy a omezit předsudky.

Genderové bariéry: Překážky, které omezují příležitosti, zdroje nebo spravedlivé zacházení na základě pohlaví, často zakořeněné ve společenských normách nebo institucionálních praktikách.

Násilí na základě pohlaví: Násilí na základě pohlaví: jakýkoli násilný čin namířený proti jednotlivci na základě jeho pohlaví, jehož cílem je často vytvořit nebo posílit mocenskou nerovnost založenou na pohlaví.

Genderová dimenze: Zohlednění genderových aspektů při navrhování, provádění a hodnocení politik, projektů nebo výzkumu, aby se zajistil spravedlivý prospěch pro všechna pohlaví.

Rovnost žen a mužů: stav rovného přístupu k příležitostem a zdrojům bez ohledu na pohlaví s cílem odstranit diskriminaci na základě pohlaví a zajistit spravedlivé zacházení pro všechny.

Plán rovnosti žen a mužů: formální politika nebo dokument vypracovaný organizací na podporu rovných příležitostí a odstranění genderových předsudků na pracovišti nebo v rámci projektu.

Dopad na rovnost pohlaví: konkrétní účinky nebo výsledky, které má opatření, politika nebo program na rovnost žen a mužů nebo na zkušenosti různých pohlaví.

Nerovnosti mezi muži a ženami: Nerovnosti v postavení, zdrojích, příležitostech a zacházení na základě pohlaví, které jsou často důsledkem systémových předsudků nebo diskriminace.

Slovníček

Gender Mainstreaming: Strategie, při níž je genderové hledisko začleněno do všech fází plánování, realizace a hodnocení projektů, čímž se podporuje rovnost příležitostí a předchází diskriminaci na základě pohlaví.

Genderové kvóty: Systém stanovení minimálních požadavků na zastoupení žen a mužů v určitých oblastech, například v zaměstnání nebo v rozhodovacích orgánech, s cílem podpořit rovnost žen a mužů.

Genderové metaforý: Obrazný jazyk, který posiluje genderové stereotypy nebo přiřazuje genderové charakteristiky určitým rolím, předmětům nebo činnostem.

Genderově citlivý přístup: Přístup nebo perspektiva, která aktivně zohledňuje a řeší různé potřeby, role a zkušenosti jednotlivců na základě jejich pohlaví.

Jazykové předsudky: Používání jazyka, který posiluje stereotypy nebo vylučuje určité skupiny, často neúmyslně; může jít o genderové výrazy nebo formulace, které upřednostňují jedno pohlaví před druhým.

Zmírňující opatření: Opatření přijatá ke snížení nebo potlačení potenciálních negativních účinků, jako jsou politiky nebo postupy zaměřené na zmírnění překážek nebo předsudků na základě pohlaví.

Sexuální obtěžování: Nežádoucí nebo nevhodné chování sexuální povahy, které vytváří zastrašující, nepřátelské nebo urážlivé prostředí pro oběť.

Nevědomé genderové předsudky: implicitní předsudky týkající se konkrétně pohlaví, které mohou ovlivňovat vnímání, rozhodování a chování, aniž bychom si toho byli vědomi, a které často udržují stereotypy a nerovnosti.

Obsah

- 1. Kontext zemědělsko-potravinářských systémů**
2. Gender ve výuce
3. Příklady zemědělsko-potravinářských systémů
4. Doporučená literatura
5. Závěrečné poznámky

Zemědělsko-potravinářské systémy ve světovém kontextu

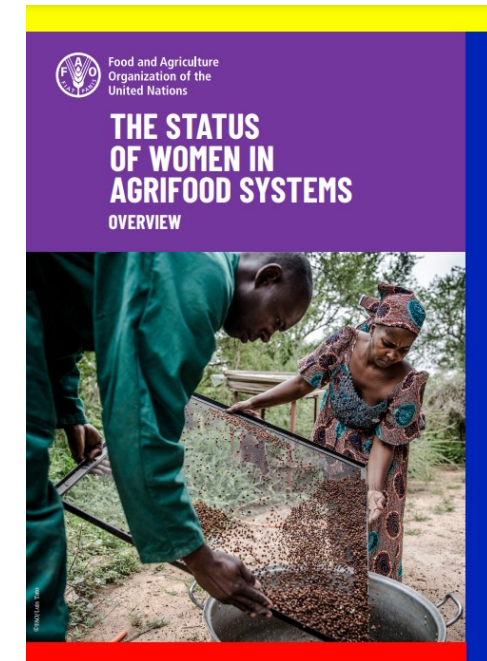
2023

Agropotravinářské systémy jsou významným zaměstnavatelem žen i mužů. Celosvětově je v agropotravinářských systémech zaměstnáno 36 % pracujících žen a 38 % pracujících mužů.

Muži mají větší vlastnická práva nebo jistější držbu zemědělské půdy než ženy ve 40 ze 46 zemí, které reportovaly o Indikátoru udržitelného rozvoje 5. a 1.

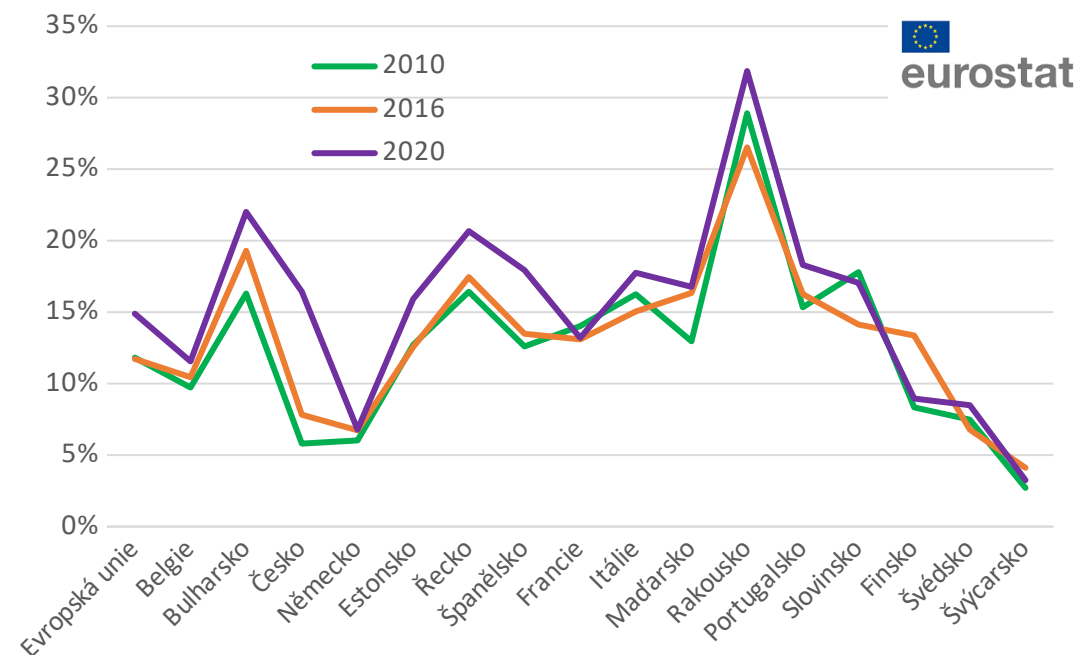

Ženy zaměstnané v zemědělství za mzdu vydělají 82 centů na každý dolar, který vydělají muži.

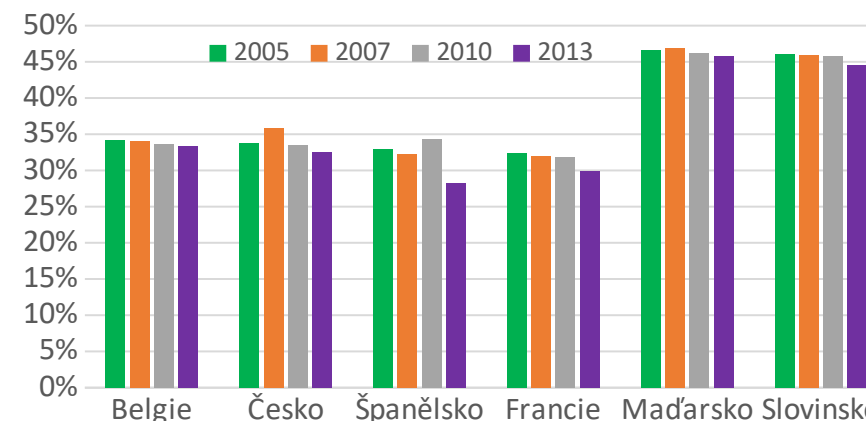

Zemědělsko-potravinářské systémy - kontext EU

% ekonomické hodnoty (v EUR) odpovídající ženám v čele zemědělských podniků

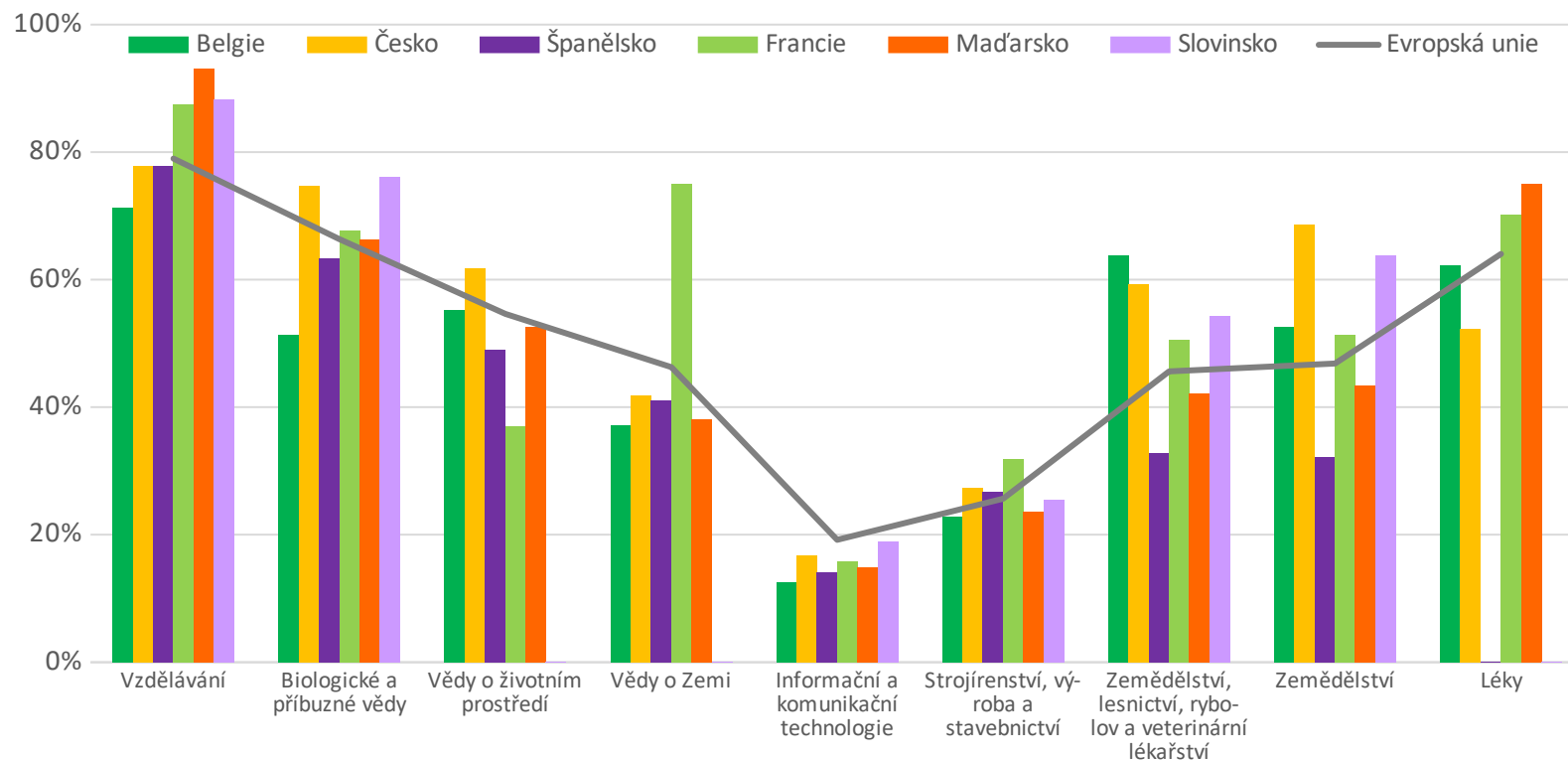
Podíl žen (%) na běžné pracovní síle

Hodnota (€) zohledňuje obecné charakteristiky zemědělských podniků, informace o jejich půdě, hospodářských zvířatech a pracovní síle, výrobní metody, opatření pro rozvoj venkova a agroenvironmentální aspekty, které se zabývají dopadem zemědělství na životní prostředí.

Zemědělsko-potravinářské systémy - kontext EU

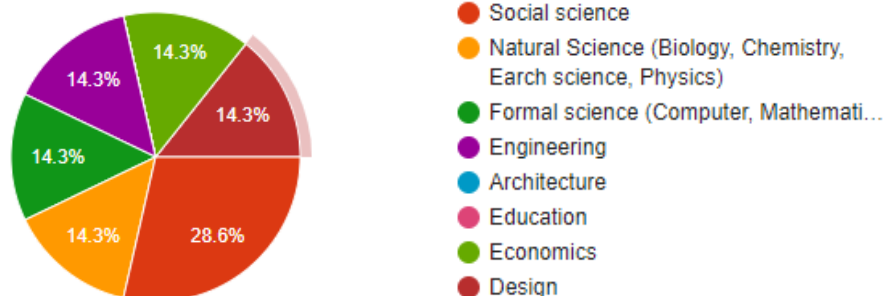
% studentek bakalářského studia (2021)

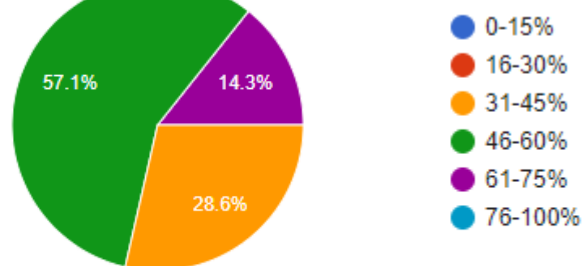
Kontext AGRIGEP

7 odpovědí

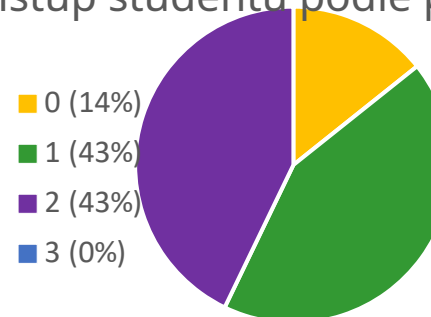
Specializace (výuka)

% studentek

Rozdílný přístup studentů podle pohlaví

- ženy jsou pilnější
- nižší sebevědomí žen, rozdělení úkolů (ženy - administrativa, organizace).
- rozdílné postoje k učení, rozdílná docházka a komunikační styly.
- studenti mužského pohlaví mají větší tendenci účastnit se výuky (klást otázky a odpovídat na ně).

Obsah

1. Kontext zemědělsko-potravinářských systémů
- 2. Gender ve výuce**
3. Příklady zemědělsko-potravinářských systémů
4. Doporučená literatura
5. Závěrečné poznámky

Genderová slepota a její důsledky

Genderově neutrální.... nebo genderově zaslepený?

Maskulinizace odborné a akademické kultury oboru

Dopad:

- ☐ Nízký podíl studentek na technických oborech
- ☐ Udržování stereotypů
- ☐ Nedostatečné zastoupení žen v rozhodovacích orgánech ve strojírenství
- ☐ Genderově orientovaný výzkum pro společnost

Uplatňování rovnosti žen a mužů

Řídící orgány, klíčové subjekty a osoby s rozhodovací pravomocí

Nábor, kariérní postup a udržení zaměstnanců

Integrace pracovního a osobního života

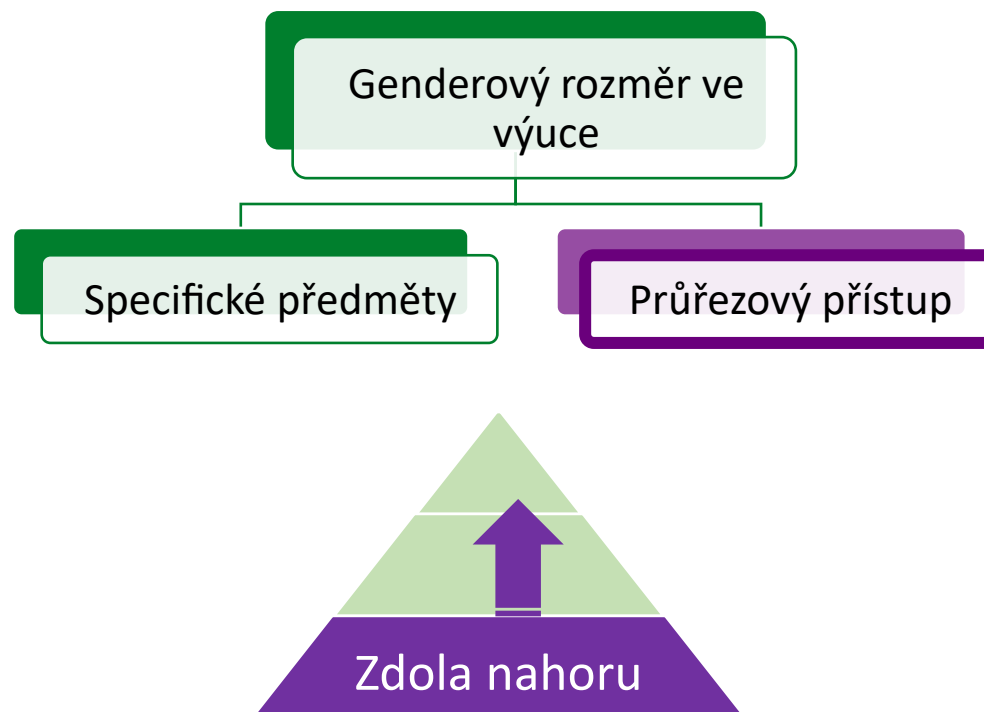

Výzkumníci a výzkum: rovnost žen a mužů a perspektiva pohlaví a genderu

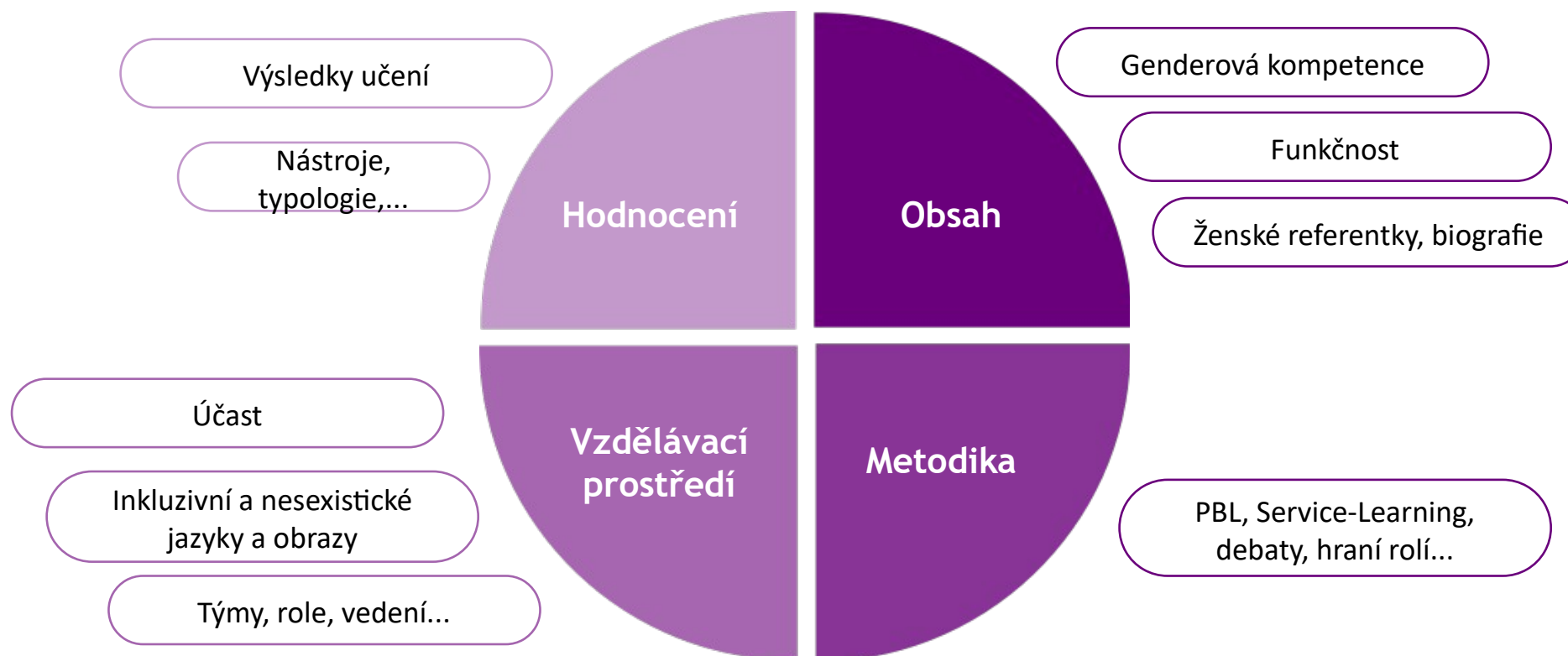

Začlenění genderové dimenze do učebních osnov

Základní principy

Základní principy

Metodika

- ❑ Aktivní metodiky (jako propagátoři lidského rozměru)
 - ✓ Nižší konkurenceschopnost a více spolupráce
 - ✓ Budování zdravého sebevědomí
 - ✓ Omezení stereotypů
- ❑ Soběstačnost → referentky inženýrky
- ❑ Ex ante a ex post → akční výzkum

Vzdělávací prostředí

- ☐ Účast studentek
- ☐ Jazyk citlivý k pohlavím

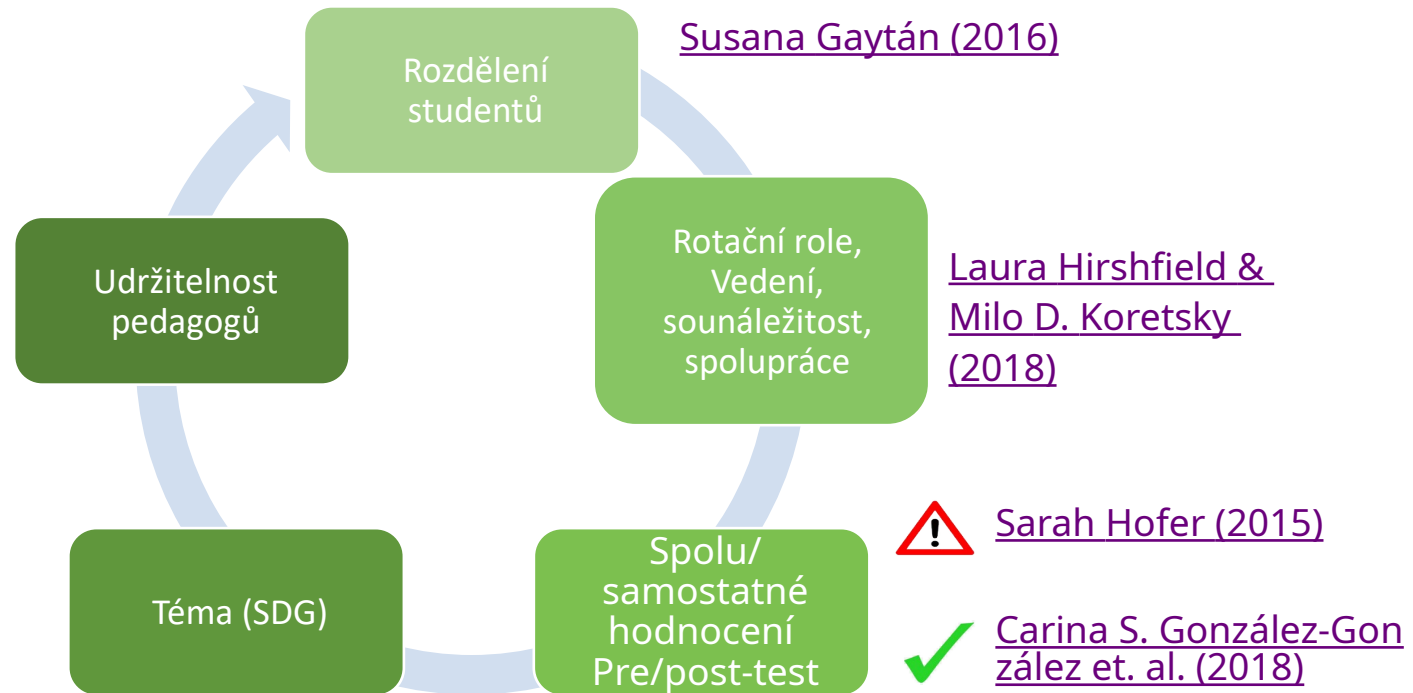
[Universitat Politècnica de Catalunya: Zájmena třetí osoby](#)

(on/ona, on/ona → množné číslo oni, jejich, ...)

- ☐ Egalitární vizuální zdroje
- ☐ Rozdělení a role v týmu

Vzdělávací prostředí

Projektové vyučování (PBL) a
týmová práce

Obsah

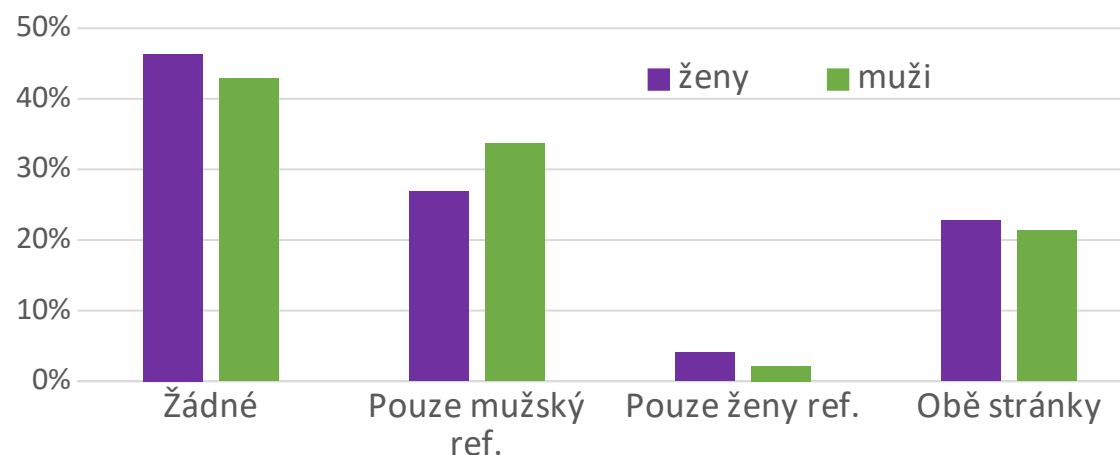
Průzkum 2019

548 studentů

16 kurzů

7 bakalářských a
magisterských titulů

→ mužské/ženské vzory

	Studenti mužského pohlaví	Studentky
Mužské vzory	Aktuální a ze studijního oboru	Sounáležitost z osobního kruhu
Ženské vzory	Příslušnost k osobnímu okruhu nebo pedagogickému sboru	

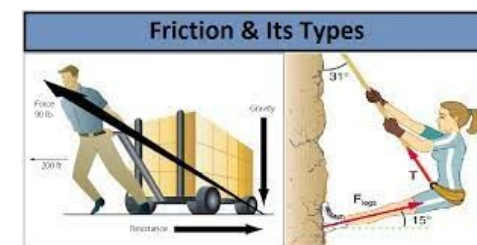
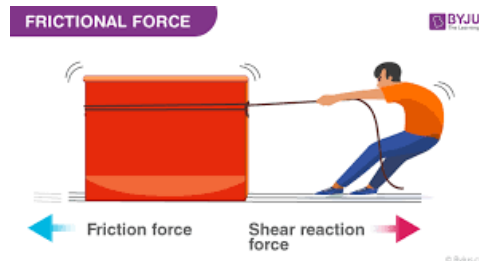
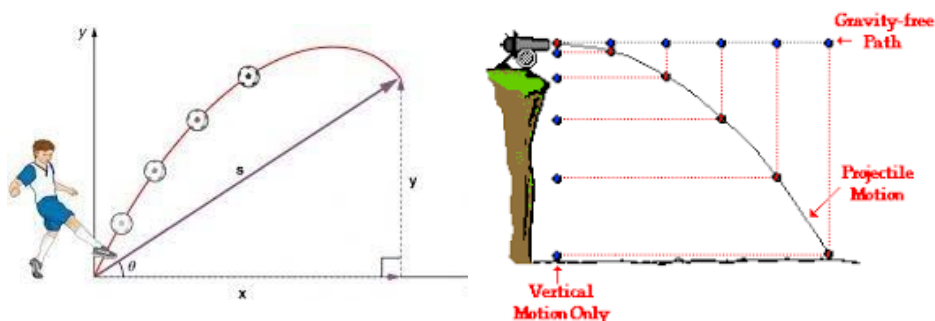
Obsah

Základy

- Příklady: počty, algebra, fyzika, statistika...
- Zaměření: kontextualizace

Zadejte si do Googlu heslo "Parabolický pohyb":

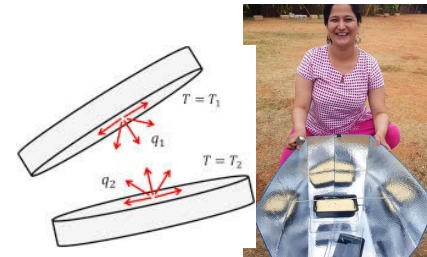
Vyhledejte si v Googlu "třecí síla":

Obsah

Technologie

- Příklady: přenos tepla, elektrotechnika, ...
- Zaměření: + bezpečnost, životní prostředí, ergonomie, SDG, cesty spotřeby, ...

Service-learning:
Zlepšování budov: energie, přístupnost, akustika, větrání, ...

- Řešení situace žen i mužů
- Proměnné pohlaví a/nebo genderu jako studijní proměnné
- V průzkumech a při sběru dat rozdělit podle pohlaví (a genderu) a analyzovat možné rozdíly a opatření, která je třeba přijmout.
- Reprezentativnost výběrové skupiny
- Inkluzivní a nesexistický jazyk (a obrázky)

Obsah

Management

- Příklady: projekty, organizace, lidské zdroje, ...
- Zaměření: + + gender v mezilidských vztazích, nábor zaměstnanců, rovnováha mezi pracovním a soukromým životem, ...

Diskuse o rozdílech mezi muži a ženami a předsudcích při výběrových řízeních a povyšování.

V projektech nebo případových studiích týmová analýza:

- Rovnost žen a mužů v týmech, rovnováha mezi pracovním a soukromým životem a kariérní postup
- Transparentní a nezaujaté přijímání zaměstnanců
- Monitorování

Obsah

Základy

- Příklady: počty, algebra, fyzika, statistika...
- Zaměření: kontextualizace

Technologie

- Příklady: přenos tepla, elektrotechnika, ...
- Zaměření: + bezpečnost, životní prostředí, ergonomie, SDG, cesty spotřeby, ...

Management

- Příklady: projekty, organizace, lidské zdroje, ...
- Zaměření: + + gender v mezilidských vztazích, nábor zaměstnanců, rovnováha mezi pracovním a soukromým životem, ...

Hodnocení

Je to relevantní? Pak je třeba to posoudit

- ❑ Nástroje:
 - Otevřená otázka nebo test s výběrem odpovědí?
 - Otázky v souvislostech
- ❑ Typy:
 - formativní, zpětná vazba
 - Výhody a nevýhody společného hodnocení/samostatného hodnocení
- ❑ Zapojení studujících: *kdy, jak, proč*
- ❑ Nevědomá zaujatost pedagoga!

Obsah

1. Kontext zemědělsko-potravinářských systémů
2. Gender ve výuce
- 3. Příklady zemědělsko-potravinářských systémů**
4. Doporučená literatura
5. Závěrečné poznámky

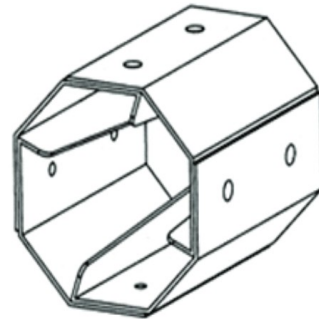
Předmět: Stroje a mechanizace

Journal of AgriSearch, 8 (1): 30-34
An Open Access International Peer Reviewed Quarterly

ISSN : 2348-8808 (Print), 2348-8867 (Online)
<https://doi.org/10.21921/jas.v8i01.19560>

Ergonomic Evaluation of Hand Operated Maize Sheller for Reducing Drudgery of Farm Women in Bihar

BIKASH SARKAR, PREM K SUNDARAM*, AP ANURAG, RAKESH KUMAR, UJJWAL KUMAR,
A RAHMAN AND AUPADHYAYA

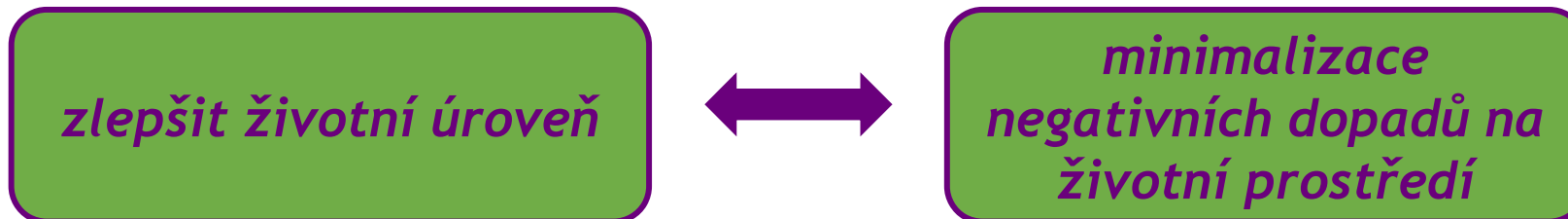
Enginyeries Agraries: guies per a una docència universitària amb perspectiva de gènere. [Raigón Jiménez, María Dolores \(Xarxa Vives d'Universitats, 2022\)](#)

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Koncept: Vhodná technologie

- ✓ *Vhodné pro specifické sociální, ekonomické a environmentální podmínky určité komunity nebo kontextu.*
- ✓ *Udržitelná řešení (často jednoduchá, cenově dostupná a přizpůsobitelná).*
- ✓ *Upřednostněte dostupnost, účast místních obyvatel a posílení jejich postavení.*

Případová studie: vaření v subsaharské Africe

Dopady:

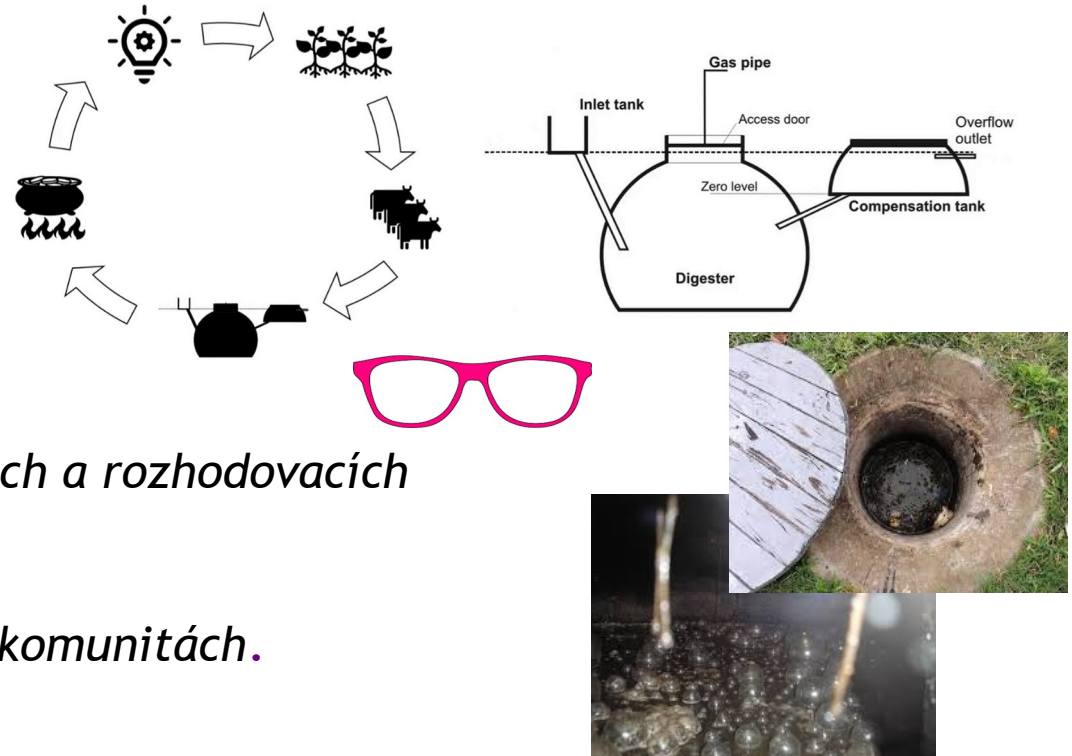
- ❑ *Odlesňování - ztráta biodiverzity, půdní eroze a snížení sekvestrace CO₂ - změna klimatu!*
- ❑ *Znečištění vnitřního ovzduší - nemoci dýchacích cest - ženy a děti!*
- ❑ *Časově a pracovníě náročné: ztráta příležitostí!*

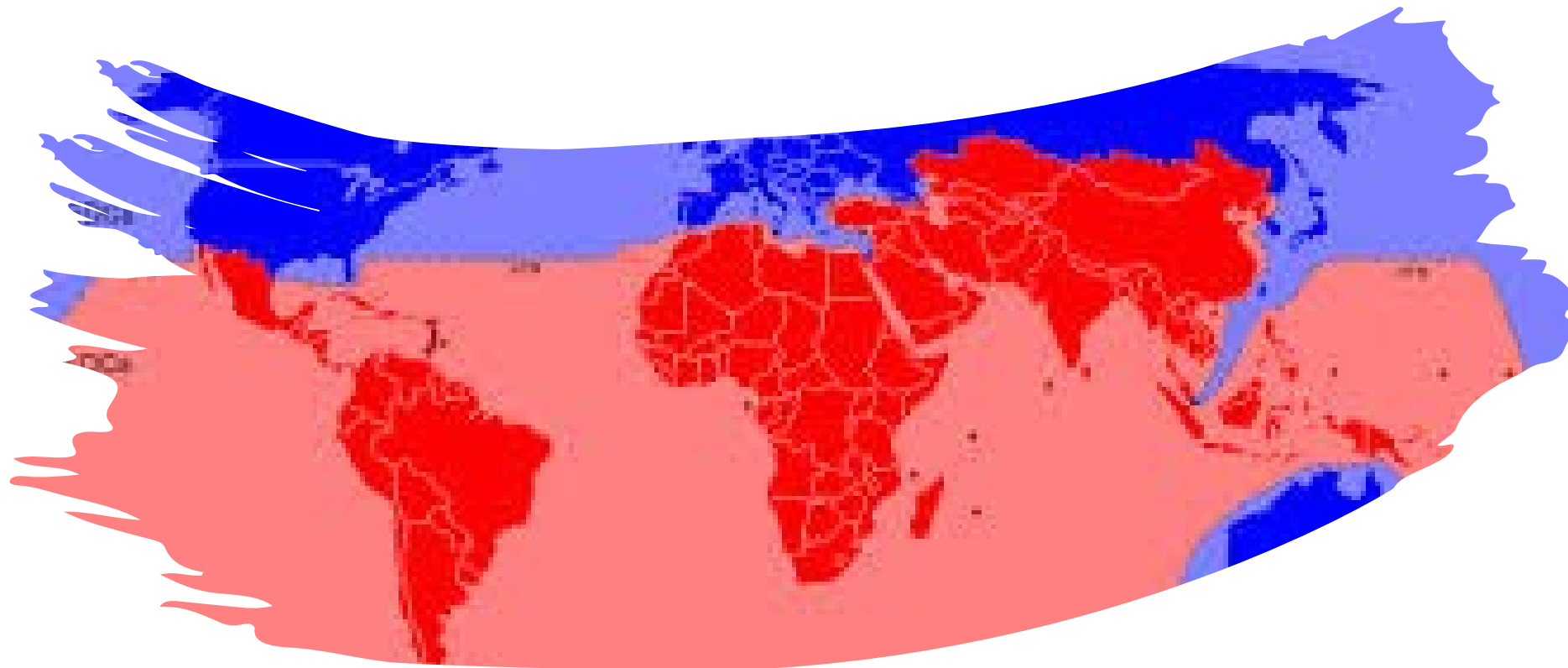
Případová studie: vaření v subsaharské Africe

Vhodná technologie: Technologie bioplynu

- ✓ Z organického odpadu na využitelnou energii
- ✓ Obnova lesů
- ✓ Nové rozdělení času
- X Riziko:** genderové normy (rozhodnutí, výhody)
- ✓ **Vertikální a horizontální koalice:** ženy v řídicích a rozhodovacích procesech
- ✓ **Změna mocenské dynamiky** v domácnostech a komunitách.

Různé souvislosti

Globální sever a globální jih

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Předmět: Stroje a mechanizace

Ergonomics and the Development of Agricultural Vehicles

W. Kyle Dooley

For presentation at the 2012 Agricultural Equipment Technology Conference
Louisville, Kentucky, USA 13-15 February 2012

Ergonomics for Gender Friendly Farm Equipment to Enhance Better Human-machine Interaction

Shiv Pratap Singh, M. K. Singh, Mukesh K. Singh and U. Ekka

Division of Agricultural Engineering, ICAR-IARI, New Delhi-110012, India

RASSA Journal of Science for Society 1(1&2): 54-59, April & September 2019

Nejlepší možná ergonomická shoda maximalizuje efektivitu, pohodlí a bezpečnost obsluhy. Každá ergonomická nesrovnalost snižuje ideální produktivitu, což stojí čas a peníze.

Předmět: Zavlažovací technika

www.water-alternatives.org

Zwarteveen, M. 2008. Men, masculinities and water powers in irrigation. Water Alternatives 1(1): 111-130

Volume 1 | Issue 1

Men, Masculinities and Water Powers in Irrigation

Margreet Zwarteveen

Irrigation and Water Engineering Group, Wageningen University, the Netherlands; margreet.zwarteveen@wur.nl

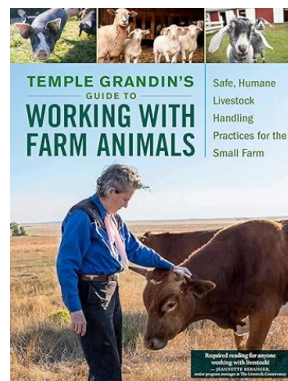
Enginyeries Agraries: guies per a una docència universitària amb perspectiva de gènere. [Raigón Jiménez, María Dolores \(Xarxa Vives d'Universitats, 2022\)](#)

Ženské vzory

Mary Temple Grandin (1947)

Její inovativní návrhy zařízení pro manipulaci s hospodářskými zvířaty způsobily revoluci ve způsobu manipulace se zvířaty a jejich zpracování v zemědělství.

Louise Fresco (1952)

Ve své práci se zaměřuje na propojení vědy, technologie a společnosti, zejména v kontextu výroby potravin.

Mary-Dell Chilton (1939)

Její práce v oblasti genetického inženýrství rostlin měla zásadní význam pro vývoj geneticky modifikovaných plodin, což významně ovlivnilo zemědělsko-potravinářský průmysl.

August 17, 2022

4 Women Scientists Breaking Down Barriers to End Hunger

Ženské vzory

Women in Ag

"What I have achieved here on our farm is because of my own efforts"

Angela Stöckl, Krenners farm, Pimpfing, Upper-Austria

Empowering women will feed the world

Mariam Ntungu, Ikungi district, Tanzania

"I think farming comes more naturally for us women"

Marlene Neuwirth, Peter ab-hof, Gunskirchen (Austria)

10 ways to decrease farm-related stress

By our mental health columnist Erica Leniczek

2023 (3)

Obsah

1. Kontext zemědělsko-potravinářských systémů
2. Gender ve výuce
3. Příklady zemědělsko-potravinářských systémů
- 4. Doporučená literatura**
5. Závěrečné poznámky

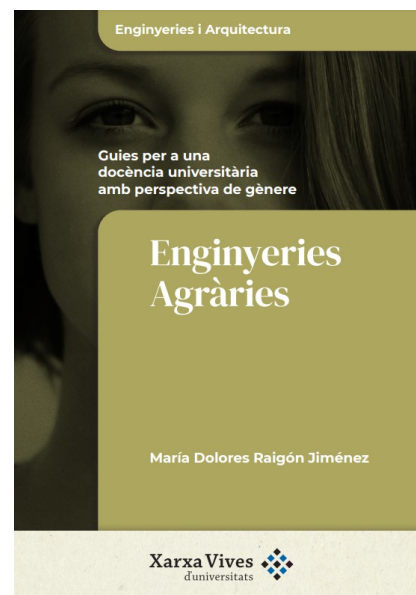
Doporučená literatura

- [Top 10 reads on women's work in agri-food systems](#), Niyati Singaraju, CGIAR GENDER Impact Platform, 28th June 2023
- [Enginyeries Agraries: guies per a una docència universitària amb perspectiva de gènere](#). Raigón Jiménez, María Dolores. Xarxa Vives d'Universitats, 2022
- [Agricultural Studies](#). Syllabus by Prof. Dr. Christine Bauhardt, M.A. Meike Brückner, July 2018
- [Toolkit for Integrating Gender-Sensitive Approach into Research and Teaching](#), Jovana Mihajlovic Trbovc and Ana Hofman, Garcia Working Papers n. 6, 2015
- [Gender equality in academia and research](#). GEAR tool, European Institute for Gender Equality, 2016
- [A guide for Gender Equality in Teaching Education Policy and Practices](#), United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2015
- [Guide of Industrial Engineering to mainstreaming gender in university teaching](#), Elisabet Mas de les Valls and Marta Peña, Xarxa Vives d'universitats, 2020

Předpisy → průvodci

Průvodci univerzitní sítě Vives pro vysokoškolskou výuku (Španělsko)

- ❑ První průvodci vyšli v roce 2018. V současné době: 29 průvodců (11 v oborech STEM)
- ❑ Uznán Evropským institutem pro rovnost žen a mužů (EIGE) jako příklad dobré praxe v jeho [souboru nástrojů GEAR](#).

Xarxa Vives
d'universitats

Zemědělské
inženýrství
(2022)

Obsah

1. Kontext zemědělsko-potravinářských systémů
2. Gender ve výuce
3. Příklady zemědělsko-potravinářských systémů
4. Doporučená literatura
- 5. Závěrečné poznámky**

Závěrečné poznámky

- ❑ V **zemědělsko-potravinářském** kontextu stále převažují muži → jsou zapotřebí opatření.
- ❑ Genderový rozměr lze zahrnout **do všech předmětů** (4 pilíře).
- ❑ **Příručky a nástroje** jsou široce dostupné.
- ❑ Objeví se odpor → je nutná **trvalá podpora ze** strany organizace.
- ❑ Inovační projekty ve výuce musí být podporovány organizací, aby se dosáhlo **přirozené transformace zdola nahoru**.

Výstupní dotazník

Váš názor je pro nás důležitý!

QR kód nebo krátký odkaz